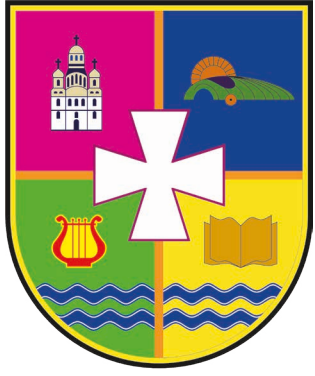




Наша громада – єдина родина

Де згода в сімействі, де мир і тишина,
Щасливі там люди, блаженна сторона.
І.П. Котляревський.

ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА ПРО ЖИТТЯ НАШОГО КРАЮ

№3(29) 8 ЛЮТОГО 2019 РОКУ

Наша сила – в єдності дій і соборності душ У Білоцерківській ОТГ відзначили День соборності

22 січня – знакова подія для українців: у цей день 1919 року Українська Народна Республіка та Західно-Українська Народна Республіка оголосили про об'єднання.

Того дня о 12 годині на Софіївському майдані у Києві у святковій обстановці (день оголосили неробочим) зібралися кілька тисяч людей. Міністр внутрішніх справ ЗУНР Л. Цегельський зачитав Ухвалу УНРади від 3 січня, а священник П. Корсунський оголосив Універсал Директорії.

На жаль, далі проголошення справа не пішла й спільні органи влади так і не було створено. Справжньому об'єднанню перешкодили більшовицькі війська: під їх натиском Директорія УНР залишити майже всю територію України. Не менш трагічною виявилася й доля ЗУНР: її територію захопило польське військо.

Попри те, що 100 років тому єдину українську державу було лише проголошено, а не створено, не варто применшувати значення цієї події. Із 1999 року в Україні щороку 22 січня на державному рівні відзначають День соборності.

Цьогорічне свято – ювілейне, тож у Білоцерківській ОТГ воно ознаменувалося низкою подій. У всіх навчальних закладах 22 січня відбулися різноманітні тематичні заходи, а бібліотекарі сільських та шкільних бібліотек підготували виставки книг, тематичні полічки.

Та наймасштабніший захід «Соборна моя Україна – одна на всіх, як оберіг» відбувся в глядацькій залі

Білоцерківського будинку культури. На урочистий концерт запросили учнів Білоцерківської та Красногорівської ЗОШ I-III ступенів. Розпочався захід із перегляду відеоролика про Акт злуки, про святкування Дня Соборності України, яке почали відзначати на державному рівні з 1999 року.

Того дня на сцені виступили дівочий вокальний ансамбль «Співаночка» (керівник Юрій Михайлик), Вікторія Близнюк та танцювальний колектив (Красногорівська ЗОШ, керівник Тетяна Іващенко). Приемно вразив виступ молоді та талановитої вчительки Білоцерківської ЗОШ Наталії Нагоги зі своїми вихованцями Танею Мацько та Діаною Огар.

Український народ завжди любить співати, а наша країна завжди була, є і буде багатою на яскраві голоси й талановитих артистів. Шквал оплесків зірвали солістки Надія Трускало, Наталія Плаксюк та Марини Парфенович.

100 років тому представник Директорії Федір Швець виголосив великі слова: «Віднині зливаються в одне віками відділені одна від одної частини України – Галичина, Буковина, Закарпаття і Придніпрянська Україна – в одну велику Україну...» Саме про це злиття розповідає пісня, яку виконав заслужений працівник



На сцені Білоцерківського БК – учасники концерту «Соборна моя Україна – одна на всіх, як оберіг».

культури України Василь Моспан.

З привітаннями та пісненими номерами виступили дитячі пісенні колективи (керівник Наталія Лук'янець). Запальний український танець у виконанні молодшої групи танцювального колективу «Юність» (керівник Світлана Грищенко) викликав позитивні емоції й підняв настрій глядачам.

Від імені виконавчого комітету Білоцерківської сільської ради присутніх привітала секретар Тетяна Андріївна Дубина.

На правах організатора та веду-

чої заходу дозволяє висловити щирі вдячності усім, хто долучився до проведення заходу. Окреме спасибі за постійну співпрацю педагогічним та учнівським колективам Білоцерківської ЗОШ (директор Вікторія Василівна Городнича) та Красногорівської ЗОШ (директор Ольга Василівна Кропивка). Вдячна й небадьжум жителям громади, які теж узяли участь у заході, що об'єднує нашу країну, нашу громаду.

Ми віримо, що територіальна цілісність нашої держави, скріплена кров'ю мільйонів незламних борців,

навіки залишатиметься непорушною. Ми маємо бути свідомими того, що лише в єдності дій та соборності душ можемо досягти величної мети – побудувати економічно й духовно багату, вільну й демократичну Україну, якою пишатимуться наші нащадки. Пам'ятаймо про численні жертви, покладені на вівтар незалежності, соборності, державності.

Наталія ЛУК'ЯНЕЦЬ,
завідуюча сектором культури
і туризму виконавчого комітету
Білоцерківської сільської ради.

Виготовили поробки, обговорили книгу, провели флешмоб

Урочисто та патріотично відзначили День соборності в Подільській школі.

Напередодні свята учні 5–8 класів виготовили яскраві поробки, колажі, символічні «ланцюги єдності», на яких записали свої побажання рідній державі. А 22 січня учитель історії Анрущенко В. Я. провів інформаційні хвилини «Єднання заради незалежності», де учні згадали важливий момент історичного минулого – День

злуки УНР та ЗУНР в одну державу.

У бібліотеці працювала виставка літератури «Соборна мати Україна – одна на всіх, як оберіг».

Заняття гуртка образотворчого мистецтва, яке відбулося цього дня, мало тему «Наші серця тобі, Україно!» Учні 2–3 класів намалювали яскраві малюнки до знаменної дати.

Частина учнів та вчителів школи взяли участь у літературному читанні «Ти для мене одна-єдина, соборна Україно!» за книгою В. Шкляра «Чорне сонце». Захід організувала й провела в сільській бібліотеці вчителька початкових класів Трипутень Т. М.

А кульмінацією святкування став флеш-моб «Тільки в єдності сила», в якому взяли участь усі учні та педагоги школи.



Флешмоб у Подільській школі.



Офіційно

Дотація за
виращення
молодняка ВРХ

За інформацією Міністерства аграрної політики та продовольства України, зараз розробляються зміни до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для підтримки галузі тваринництва, зокрема й щодо виплати фізичним особам спеціальної бюджетної дотації за вирощування молодняка ВРХ.

Отож поки що прийом документів від громадян не проводиться. Як тільки-но буде оприлюднено порядок виплати дотації, ми повідомимо про це.

Розмір ЄСВ
збільшено

Великобагачанське об'єднане управління Пенсійного фонду України Полтавської обл. повідомляє, що відповідно до п. 4 ч. 1 ст. 4 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» фізичні особи-підприємці, зокрема ті, які обрали спрощену систему оподаткування, є платниками єдиного соціального внеску (ЄСВ).

Розмір ЄСВ встановлено на рівні 22% до бази нарахування (розміру мінімальної заробітної плати), але не менше мінімального страхового внеску, який із 1 січня 2019 року становить 918,06 грн (4173,00 x 22%).

Зарахування страхового стажу здійснюється лише при умові сплати ЄСВ, а майбутній розмір пенсії напряму залежить від розміру страхового стажу та розміру сплаченого єдиного внеску.

Нагадуємо, що на підставі ст. 26 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» у 2019 році у 60 років вийти на пенсію можуть лише особи, які мають не менше 26 років стажу. Щороку необхідний стаж збільшується на 12 місяців та 2028 року становитиме не менш ніж 35 років.

Своєчасно та в повному обсязі сплачуйте ЄСВ!

«Я маю право»

Так називається просвітницький проект, у рамках якого 22 січня в приміщенні Білоцерківського сільського будинку культури відбувся виїзний прийом громадян в. о. заступника начальника управління — начальником відділу організації та контролю за виконанням рішень судів УДВС ГТУЮ у Полтавській області Аллою Безпалою та начальником Великобагачанського районного відділу державної виконавчої служби ГТУЮ у Полтавській області Антоном Бондарем.

Особам, які звернулись на прийом, було надано докладні консультації та роз'яснено норми чинного законодавства. Крім того, юристи ознайомили громадян із основними аспектами проекту «Я МАЮ ПРАВО», зокрема зі змінами щодо посилення захисту прав дітей та впровадження інституту відповідального батьківства, запобігання насильству в сім'ї та боротьби з булінгом.

Навіть у 10-градусний мороз дарували
свою творчість глядачам

На сцені — ансамбль «Яснозір'я».

Консультація

У Бірки не
ходить автобус

Жителі с. Бірки нарікають, що близько трьох місяців не ходять рейсовий автобус до Великої Багачки. Люди обурені бездіяльністю сільської ради, але насправді сільрада тут ні до чого.

Маршрути автобусів по всій області розробляє та затверджує відділ транспорту та організації пасажирських перевезень Полтавської ОДА. Він же оголошує та проводить конкурс із визначення перевізників на ці маршрути, укладає угоди й видає ліцензії. Ні райдержадміністрації, ні сільські ради не мають таких повноважень.

Як нам стало відомо, ПП Кордаш, який раніше обслуговував маршрути, зараз відмовився їздити в Бірки через несправність автобуса. Торік Білоцерківська сільська рада уклала з ним договір про відшкодування витрат на перевезення пільгових категорій населення. Цього року підприємець не уклав такого договору.

Білоцерківська сільська рада тримає це питання на контролі. Од-

нак вплинути на перевізника, який не виконує умов угоди, може тільки той, хто видає ліцензію на перевезення — Полтавська ОДА.

Дозволили
голосувати не за
місцем реєстрації

Сучасний світ дуже мобільний. Счимало громадян навчаються, працюють чи просто проживають не в тому місці, в якому зареєстровані (прописані).

Особливо гостро це питання постає під час виборів. Багато людей не приходять на виборчі дільниці, бо в день виборів перебувають далеко від домівки. А вимушені переселенці взагалі виявилися дискримінованими й позбавленими права обирати владу. Лише незначна кількість виборців з «пропискою» на тимчасово окупованій території скористалася процедурою тимчасової зміни місця голосування, причому їм не дозволили брати участь у місцевих виборах. Двоє громадян домоглися участі у місцевих виборах через суд.

Дискримінаційність чинного ви-

борчого законодавства нарешті зрозуміли й законотворці. Тому внесли в нього зміни.

Громадяни, які навчаються, працюють чи живуть не за місцем їхньої реєстрації, можуть тимчасово змінити місце голосування й таким чином узяти участь у виборах, повідомили в Держрестрі виборців.

Щоб змінити адресу голосування, виборцю потрібно особисто подати відповідну заяву до органу ведення Державного реєстру виборців. Ці органи розташовані в приміщеннях райдержадміністрацій та районних у містах рад. У заяві слід вказати дільницю чи адресу, за якою виборець бажає проголосувати.

При собі треба мати паспорт, тимчасове посвідчення громадянина України (якщо особа нещодавно набула громадянства України), посвідчення військовослужбовця або військовий квиток.

До заяви треба додати документи (копії документів), які підтверджують необхідність тимчасової зміни місця голосування без зміни виборчої адреси (довідка з місця роботи чи навчання; документ, який

підтверджує право власності або оренди на житло; проїзні документи, путівку в санаторій, довідку про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи тощо). Виборці, зареєстровані в місцях проживання яких знаходяться на території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, можуть не додавати до заяви документів, які підтверджують необхідність тимчасової зміни місця голосування.

Заяву треба подати не пізніше, ніж за 5 днів до дня голосування, тобто до 25 березня включно.

«Тимчасова зміна місця голосування без зміни виборчої адреси забезпечує включення виборця до списку виборців на відповідній виборчій дільниці одноразово виключно на день голосування — 31 березня», — наголосили в Держрестрі.

У разі проведення другого туру виборів Президента та призначення повторного голосування виборцям, які перебуватимуть не за своєю виборчою адресою та бажатимуть проголосувати, потрібно буде повторно подати відповідну заяву. Так само не пізніше, ніж за 5 днів до дня голосування.

Зінаїда МАТЯШОВА.

Фото автора.

14 лютого — День закоханих

Секрет щастя — любов, терпіння й
підтримка один одного

День святого Валентина в Україні стали відзначати порівняно недавно — наприкінці минулого століття. За традицією, молодь дарує один одному квіти, цукерки, сувеніри у вигляді серцець і незмінний атрибут свята — листівки-валентинки. Представники старшого покоління День закоханих майже не відзначають. Але це не значить, що в їхньому житті не було кохання. Сьогоднішня наша розповідь — про пару, яка упродовж 65 років не лише зберегла, а й зміцнила свою любов.

26 січня 2019 року виповнилося 63 роки з дня весілля Олександра Юхимовича та Віри Остапівни Головких із с. Бірки. А до того, як поєдналися у 1956 році, пара зустрічалася два роки, перевіряючи свої почуття.

Зараз Олександрові Юхимовичу 88 років. Віра Остапівна на 6 років молодша. Їхній життєвий шлях не був вистелений шовковою травичкою. Однак усі негаразди, проблеми, горе й відчай вони долали разом, усіляко підтримуючи один одного. Ніхто з них ніколи не ображав, не принижував і не звинувачував партнера в бідах та негараздах, не зривав на близькому злість... Навпаки, обоє повсякчас демонстрували мудрість, виваженість і готовність підставити плече, взяти на себе частину клопотів.

О.Ю. Головки виріс у багатодітній родині, де було п'ятеро дітей.

— Жили дуже бідно, але багатих у той час і не було, — розповідає чоловік. — Я з 13 років почав працювати в колгоспі. Був погоничем коней: возив сіно, помідори, капусту, огірки валкою в Сагайдак. Потім працював на тракторі. Відслужив у армії й повернувся в колгосп. Робота була дуже важкою, а за трудові платили 3 копійки. Якщо працюєш довше,

то можна заробити за 1,5 зміни 5 коп. Трохи легше було в радгоспі. Ото ми тільки й пожили, коли був радгосп. А ще мене посилали від господарства будувати Кременчуцький білково-вітамінний завод. Це був справжній курорт! Доробили до 17.00 — і вільні. А в колгоспі працювали зранку й до вечора за копійки... У мене трудовий стаж 46 років.

Рано стала працювати й Віра Остапівна. Дівчина хотіла стати бухгалтером, після школи навіть подала документи в Красногорівський технікум, але мусила допомагати самотній матері, тож пішла працювати дояркою на ферму.

Певно, Олександр Юхимович був замолоду небоязким. Принаймні, одного разу, повертаючись із Білоцерківки, побачив двох дівчат, які йшли по дрова, зупинився, став жартувати...

На цьому їхнє знайомство закінчилося, але сором'язлива красуня Віра з двома розкішними косами запала парубкові глибоко в душу.

— У той час молодь влаштовувала вечорниці, — продовжує свою розповідь О. Ю. Головки. — Влітку — на природі, а холодної пори року — вдома один у одного по черзі. Сходилися туди всім селом. Ото якось ми з



Віра Остапівна і Олександр Юхимович Головки.

хлопцями прийшли на вечорниці, і виявилось, що це хата, де жила Віра з матір'ю. Ну ми ж уже були знайомі, то й продовжили спілкування.

Відтоді вони практично не розлучалися. Два роки зустрічалися, потім поєдналися. Спочатку молоді жили в Колосівці, мріяли збудувати хату, та потім перебралися до Віриної матері, яка потребувала догляду. Виростили й вивчили трьох дітей.

— Вітя працював учителем у рідному селі, а потім переїхав у Кременчук, — розповідає Віра Остапівна. — А Люба й Оля (вони близнючки) здобули фах бухгалтера.

Обидві доньки живуть у Бірках. Кілька років тому Ольга забрала стареньких батьків до себе.

— Коли діти навчалися в школі, —

згадує О. Ю. Головки, — мене часто просили розповісти, як я їх виховую. Вони змалку були привчені до відповідальності: спочатку вивчити уроки, виконати роботу, а вже потім їти гуляти. Якщо хтось один не встигав чи робив шкоду, перепало всім!

Важко сказати, що виявилось ефективнішим: методи колективного виховання чи особистий приклад батьків. Адже діти зростали в атмосфері праці, любові, взаємоповаги, не бачили сварок, не чули лайки. І зараз, розповідає донька Головких Ольга, батьки з неймовірною ніжністю ставляться один до одного. Навіть коли лягають, щоб відпочити, тримаються за руки.

Зінаїда МАТЯШОВА.

Фото автора.

Герої чужих воєн

За майже 70 років свого існування Радянський Союз постійно брав участь у міжнародних військових конфліктах, часто сам їх ініціював. У Вікіпедії наведені дані про 27 конфліктів (причому з приміткою, що це неповний перелік). 14 із них відбулися вже після Другої світової війни.

У кінцевому підсумку за імперську політику Кремля розпачувалися прості люди. Партія і влада посилали радянських солдатів у найгарячіші точки світу. Жителі нашої громади — не виняток. Ніхто не запитував їхньої згоди, їм наказували, й вони мусили виконувати «інтернаціональний обов'язок»...

Іван Чугуй півтора року служив у Алжирі

77-річний Іван Федосійович Чугуй із с. Поділ неохоче згадує події 55-річної давнини, коли він, молодий хлопець, змушений був у далекій Африці ризикувати своїм життям і здоров'ям.

У 50-х роках ХХ століття в Алжирі довгий час тривала національно-визвольна війна між місцевими повстанцями та французьким колоніальним урядом. СРСР її палко підтримував. Полишаючи свою колишню колонію, французькі війська залишили чимало загороджень із колючого дроту та замінованих територій. Восени 1962 року уряд Алжиру звернувся до керівництва СРСР із проханням допомогти знищити мінно-вибухові загородження. Радянський Союз погодився розмінувати їх цілком безплатно! Владі не шкода було ні офіцерів, ні молодих солдатів строкової служби, яких невдовзі привезли в Алжир. Останні радянські сапери покинули країну в червні 1965 року. Тобто без малого три роки радянські солдати ходили по мінному полю — в буквальному сенсі цього слова. Відомо про кількох загиблих під час спецоперації в Алжирі. Решта ж отримали каліцтва. За це їх нагородили грамотами, медалями, орденами...

Радянські сапери одразу зіткнулися з низкою дуже складних проблем. По-перше, схеми замінувань

жити, направили у Північну Африку.

— Я прослужив у Алжирі 1,5 року, — згадує Іван Федосійович. — Був механіком-водієм, потім інструктором.

У Алжирі досить помірний клімат. Спека лише в пустелі Сахарі. А на півночі країни в квітучих долинах розташовані чудові міста-курорти, де завжди тепло. Навіть узимку стоїть тепла погода — така, як у нас восени. Снігу не буває, він лежить хіба що на гірських вершинах.

Наш полк стояв у місті Батна, яке розташоване на висоті 1000 км над рівнем моря. Свого часу французи спорудили в горах фортецю, щоб контролювати дорогу на південь у пустелю Сахару. Коли 1954 року почалася війна за незалежність країни, то фортеця стала одним із перших об'єктів, які захопили повстанці. Тут розташовувалася військова частина.

Ми весь час жили у фортеці пліч-о-пліч із місцевими військовими. Крім того, були військові з Куби, Болгарії. Спочатку спілкувалися мовою жестів, добираючи слова різними мовами. Алжирці добре володіють французькою, дехто знав англійську, російську мови. Потім до нас прислали двох перекладачів із СРСР.

Алжирці непривітно ставилися до європейців. У місто ми не входили поодиночі, тільки гуртом, найчастіше вп'яťох. Інколи з нами ходили болгари, кубинці. Крім магазинів, ходили в гості в інші радянські військові частини, які розташовувалися неподалік. Там були і танкісти, й сапери.

Наше завдання зводилося до того, що танки рухалися мінними полями й прокладали шлях саперам, а вони вже розмінювали територію.

інших, рятуючи своє життя й життя товаришів. При цьому радянська пропаганда всіляко возвеличувала боротьбу з моджахедами (й у цьому ще одна трагедія тієї війни).

СРСР завжди прагнув розширити територію свого впливу. Саме тому Москва зробила ставку на Народно-демократичну партію Афганістану, яка захопила владу в країні в квітні 1978 року, а також на її лідера Хафізулу Аміна, якого згодом замінили на лояльнішого до радянської влади Бабрака Кармалю.

Новий режим підперли тілами солдатів-новобранців, яких, за різними оцінками, за 10 років війни пройшло через горнило Афганістану від 670 тисяч до мільйона осіб. Кожен четвертий серед загиблих, за словами президента України П. Порошенка, був українцем. Отож та чужа війна зачепила чимало родин, до яких не повернувся син, брат, чоловік, батько...

Станіслава Плахтія призвали в армію зі студентської лави: він навчався в Лубенському лісогосподарському технікумі й мріяв висаджувати ліси, а не воювати.

— Ще в Лубенському військоматі ми здогадалися, що доведеться служити десь на півдні, бо військові, які приїхали нас забирати, мали незвичне обмундирування, зокрема, панамки на головах, — пригадує чоловік. — Справді, нас відправили в м. Кушка в Туркменістані — найпівденнішу точку Радянського Союзу. Там була навчальна частина, в якій ми провели півроку. І дізналися, що після навчання потрапимо в Афганістан — звідти всіх направляли лише туди.

Було це у 1986 році, коли найактивніша фаза військових дій в Афганістані вже минула. Однак це зовсім не означало, що нашому землякові випала спокійна служба: хоча радянські війська частково винищили загоми моджахедів, ті продовжували чинити опір і влаштовували засідки, нападали на радянські військові частини тощо. Одне слово, цинкові труни з Афганістану продовжували надходити й наприкінці 80-х...

— Я потрапив у Джелалабад — одне з найбільших міст Афганістану, — розповідає Станіслав Федорович. — Там розташовувалася окрема мотострілкова бригада — 2,5 тис. чоловік. Ми виконували різні накази командування: зводили укріплення, наводили лад на території військової частини, доглядали за технікою і, звичайно ж, ходили на бойові завдання. Дуже дошкуляла висока температура: вже в березні-квітні спека сягала 35 градусів, а в травні +55. Ми постійно працювали з голим торсом, але витримати спеку могли лише в ранкові години, потім треба було ховатися в приміщенні. У вечірні години знову виходили на роботи.

Але дотримуватися такого режиму можна було лише на території військової частини. На бойових завданнях доводилося в спеку і стріляти, й прикривати товаришів, і надавати допомогу пораненим. Одне слово, тамтешній клімат діяв заодно з ворогом...

Після 1,5 року служби в справді гарячій точці С. Ф. Плахтій повернувся на батьківщину, закінчив технікум, працював майстром у Великобагачанському лісництві, Красногоровському ПТУ №49, певний час жив у Полтаві. Зараз чоловік живе й працює в рідній Білоцерківці.

Ігор Нефьодов вірив, що рятує Батьківщину

Житель с. Бірки Ігор Нефьодов потрапив у Афганістан роком раніше. Він народився й жив у Донецьку. Закінчив ПТУ, працював на шахті. Коли 1985 року його за так званим Ленінським призовом забрали в армію та оголосили, що служитиме у військово-повітряній



Ігор Нефьодов із донечкою Софією й дружиною Наталею. Фото автора.

десантній дивізії в Афганістані, то відчув неабияку гордість.

— У мене з дитинства була установка: справжній чоловік повинен пройти армію. Якщо пацан не служив — то він неповноцінний чоловік. А якщо послають у десантні війська та ще й в Афганістан, значить, це велика честь, значить, треба рятувати Батьківщину, — говорить він.

Військова частина, де служив Ігор, дислокувалася в столиці Афганістану Кабулі неподалік аеродрому. Десантників доставляли на вертольотах у різні частини країни. Вони супроводжували колони радянських військ, групи розвідників, саперів тощо. Завдання були різними й тривали по-різному: групи вирушали на тиждень, а то й два. Бувало, щойно хлопці поверталися в казарму, як їм знову наказували отримати сухпайок та направляли в зону бойових дій. Ніхто не знав, коли повернеться й чи повернеться взагалі, коли може розраховувати на омріяний відпочинок.

Ось у такій напруженій, по-справжньому бойовій обстановці й минала служба Ігоря. До всього, постійно отримували поранення й гинули бойові побратими. На щастя, він не бачив їхніх смертей на власні очі. Вони просто не поверталися із завдання.

А одного разу підірвався на міні й сам Ігор.

— На міну наскочив наш БТР, — розповідає І. Нефьодов. — На ньому їхало приблизно 10 чоловік: взвод десантників і екіпаж машини. Усіх розкидало врізнобіч, та, на щастя, всі лишилися живими.

Якщо на початку війни поранених відправляли на лікування в Радянський Союз, то на той час на території Афганістану вже було чимало радянських військових госпіталів, там працювали кваліфіковані військові медики. Його швидко поставили на ноги й відправили воювати далі. Так усі 1,5 року перебування в Афганістані він «відтрубив» без відпусток і звільнень.

Демобілізувавшись, повернувся в рідний Донецьк, знову пішов працювати на шахту. Коли ж стали виникати затримки з виплатою заробітної плати шахтарям, перейшов на вільний хліб: робив ремонти, працював на будівництві тощо.

— У 2011 році я відпочивав у Миргороді, — продовжує мій співрозмовник. — Мені настільки сподобалася Полтавщина, що ми з товаришем вирішили: коли досягнемо пенсійного віку, купимо тут по хатинці й житимемо в своє задоволення.

На жаль, здійснити цю мрію Ігореві довелося значно раніше через трагічні події на Сході України. Дружина Наталя радила переїхати на Хмельниччину, звідки вона родом, але Ігор був категоричним: лише

Полтавщина. Купив невеличку хатку в с. Бірки, куди невдовзі забрав дружину з донечкою Софією. Наталя влаштувалася працювати на ПП «БІАГР», а Ігор поступово перевтілює занедбану хатинку в зручне та затишне житло для родини. Він як ніхто інший розуміє, що таке війна. І цінує кожну мить мирного життя.

Замість післямови

5 лютого 1989 року останній солдат перетнув афгансько-узбецький кордон біля містечка Термез. Відтоді ця дата увійшла в новітню історію як День пам'яті воїнів-інтернаціоналістів. 2004 року Указом Президента України офіційно проголошено 15 лютого Днем вшанування учасників бойових дій на території інших держав.

Поряд із нами живуть люди, молодість яких обпалила війна. Чужа війна, але від цього не менш жорстока. Ці мужні чоловіки мовчазні й скромні, тож воліють не згадувати тих подій. Вклонімося їм хоча б у цей день.

Зінаїда МАТЯШОВА.

Виконком Білоцерківської сільської ради та ветеранська організація глибоко сумують з приводу смерті

жителя с. Білоцерківки, дитини війни, ветерана праці

ТРУСКАЛО

Віри Степанівни;

жителя с. Красногоровки

ХИМИЧА

Олександра Васильовича;

жителя с. Дзюбівщини

ТРЕТЯКА

Михайла Васильовича;

жителя с. Коноплянки

РУДЕНКО

Вікторії Вікторівни;

жителя с. Лугове, дитини війни, ветерана праці

КАЛЕНІЧЕНКО

Ніни Остапівни;

жителя с. Білоцерківки,

ветерана праці

НЕЧАЙ

Марії Іванівни;

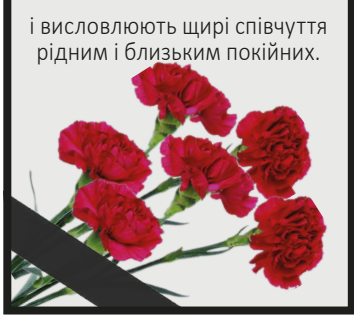
жителя с. Огірівки, дитини війни, ветерана праці

БОНДАР

Ганни Петрівни

і висловлюють щирі співчуття

рідним і близьким покійних.



Фото, яке 1963 року І. Чугуй надіслав додому.

і загороджень французи складали наспіх, часто недбало й зі специфічними позначеннями та скороченнями. По-друге, раніше вони ніколи не працювали з мінами французького та американського виробництва. Виявилося, що стандартний армійський міношукач не розпізнавав мін, у яких корпус та інші деталі були виготовлені з пластмаси. Робота ускладнювалася відсутністю спеціальної інженерної техніки — танків, тягачів, бульдозерів, розпушувачів. Виготовлені на місці легкі трали для боротьби з протипіхотними мінами, спеціальні борони для їх витіснення були недостатньо ефективними і не забезпечували належної безпеки. Отож невдовзі в Алжир прибули танки...

Нашого земляка призвали в армію 1963 року. І. Чугуй потрапив якраз у танкові війська. Танковий полк, у якому йому довелося слу-

— Я демобілізувався в грудні 1964 року, — продовжує наш земляк. — Додому повернувся якраз на новий 1965 рік, уночі. Працював трактористом у лісництві, з 1974 — у місцевому колгоспі (теж трактористом).

Станіслав Плахтій служив у справді гарячій точці

Звичайно ж, наймасовішим і найвідомішим військовим конфліктом за участі СРСР у другій половині ХХ ст. була війна в Афганістані (1979–1989 роки). По суті, це було збройне вторгнення СРСР на територію іншої суверенної країни. Та хіба за політику партії можуть відповідати молоді солдати-строковики? Вони були не найманцями-контракниками, а підневільними воїнами, яких погнали на чужу війну, не запитуючи їхнього дозволу. І вони мусили гинути самі й убивати

Поповнення в нашій громаді

У родині учасника АТО Івана Івановича Поповича та його дружини Тетяни Михайлівни (с. Бірки) народилася четверта дитина – синочок Юрасик. А в Миколі Дмитровича та Катерини Олександрівни Даценків із с. Поділ – синочок Максим. Вітаємо обидві родини з народженням богатирів. Нехай дітки ростуть здоровими, щасливими та успішними на радість батькам! Бажаємо всіх благ, миру, достатку, любові та взаєморозуміння. Щасливого дитячого сміху й терпіння у вихованні дітей!



Дні народження відзначають члени нашої громади:

5 лютого
ОМЕЛИЧ ГРИГОРІЙ ЯКОВИЧ
(с. Дзюбівщина) – 60 років;

9 лютого
КРАСЮК МЕЛАНІЯ ТРОХИМІВНА
(с. Балаклія) – 90 років;
БОДНЯ ЛЮДМИЛА ДЕМ'ЯНІВНА
(с. Красногорівка) – 70 років;

12 лютого
КАЛЕНІЧЕНКО МАРІЯ ВАСИЛІВНА
(с. Красногорівка) – 60 років;

15 лютого
КІБАЛЬНИК ВАЛЕНТИНА МИХАЙЛІВНА
(с. Білоцерківка) – 75 років;

16 лютого
РИБАЛЬЧЕНКО ЛЮБОВ ІВАНІВНА
(с. Красногорівка) – 75 років;
ТІМЧЕНКО МАРІЯ ІВАНІВНА
(с. Білоцерківка) – 60 років;

17 лютого
СТОРИЖКО МАРІЯ ФЕДОРІВНА
заслужений учитель України
(с. Поділ) – 75 років;

18 лютого
ЛЕВЧЕНКО ЄВДОКІЯ СЕМЕНІВНА
(с. Коноплянка) – 80 років;
БЕРКАЛО ЛЕОНІД АНДРІЙОВИЧ
(с. Красногорівка) – 70 років;
САВЧЕНКО ЛАРИСА ДЕМ'ЯНІВНА
(с. Білоцерківка) – 60 років;

23 лютого
ФЕНЕНКО ТАМАРА ГРИГОРІВНА
(с. Герусівка) – 70 років;
ЛОБАНОВА ЛЮБОВ АНДРІЙВНА
(с. Балаклія) – 65 років.

Виконком Білоцерківської сільської ради, рада ветеранів та члени громади вітають іменинників і бажають міцного здоров'я, сімейного щастя, наснаги й успіхів у роботі, підтримки й розуміння близьких.
Нехай ваше життя буде по вінця наповнене радісними подіями, яскравими враженнями та плідними справами.

Добра, любові і підтримки, Надійних друзів у житті! Нехай надходять без затримки Пакунки щастя золоті. Нехай здоров'я не підводить, Нехай душі цвіте краса. Удача часто хай заходить І збудуться всі ці слова!

Життєве поле – сонячне, завітчане, багате...

Життя кожної людини неповторне і цікаве. Воно, мов те безмежне поле, що таїть у собі й квітучі галлявини, напоєні п'янкими ароматами, і підступні ярки, в які, розбігшись щодуху, можна ненароком вскочити. Те життєве поле то пронизане сильним вітром, то обігріте теплим ласкавим промінням. Та на те нам і дароване життя, щоб, подолавши всі труднощі, вийти з будь-яких ситуацій справжньою Людиною з високо піднятою головою.

Дитинство нашої мами Марії Федорівни Сторіжко припало на післявоєнний час. Народилася вона третьою дитиною в простій селянській родині за рік до закінчення Другої світової війни. Тут звичним було розділяти на всіх твердий окрасець хліба чи останню печену картоплину, а варене яйце доводилося куштувати лише на великі свята. Водночас їй як наймолодшій діставалося найбільше уваги від старших братика Дмитрика та сестрички Галинки. Вони нею так опікувалися й так любили, що матеріальні нестачі видавалися маленькій Марійці справжніми дрібницями.

З дитинства батьки привчали дітей до праці, виховували терплячість, доброту, доводили це своїм прикладом. Батько Федір, у минулому воєнний снайпер, приніс додому в своєму тілі ворожу кулю та багато осколків бойових гранат. Неодноразово, тамуючи біль, він виїжджав на колгоспне поле на тракторі, а увечері, натомившись, порався біля свого господарства. І ніколи не забував жартувати й підбадьорювати односельців та своїх дітей. А мама Наталка була тихою, лагідною, вмілою господинею, втому заспівувала пісню. І хоч сім'я бідувала, мама докладала зусиль, щоб діти виглядали не гірше за інших.

Старша сестра Галинка вела до 1 класу в Черкашани семирічну Марійку з красивою торбинкою замість портфеля. Просту, полотною, мама обшила її яскравою червоною стрічкою так, що не можна було відвести очей. Чи то батькова наполегливість, чи мамина терплячість, які передалися у спадок Марійці, зробили свою справу, та навчалася вона із завзяттям і цікавістю, закінчивши 7 класів на відмінно. А далі продовжила навчання в Перевалівській середній школі.

Згадується часто нашій мамі її отча сторона – той невеликий хутірцік Прокопенки, що біля Черкашан Миргородського (тоді Комішанського) району. Це зараз на його місці двійко розвалених хат, поросла бур'янами дорога та старе кладовище, а тоді це був справжній дитячий рай із довгими вулицями біленьких чепурних хаток, із розлогим вигоном посеред села, де місцева дівтора пасла корів, грала у веселі ігри й тут же ласувала теплим молоком прямо з дійки. І не було нічого смачнішого за ті «вкрадені» краплі молока під дружний регіт дитячої кагали! Ще тоді випробовувала семирічна Марійка свій талант педагога, збираючи переростків-«кучнів» на свій черговий «зелений» урок. Та так зацікавила, що декотрі з дівчат теж захопилися майбутньому стати вчителями й, як показує час, свою мрію втілили. А ще згадується їй маленький ошатний ставочок із розлогими вербами, який навесні та влітку наповнювали гелготом гуси та дзвінким щебетом дітлахи. Ганяли по берегу, плавали наввипередки, кидали влучно по воді камінці... От де гартувала Марійка свій спортивний дух, який сповна розкрився в студентські роки!

Свою мрію присвятити себе педагогічній роботі наша мама здійснила не зразу. Після закінчення школи їй довелося залишитися вдома біля батьків, які потребували її догляду. Тому пішла працювати до садово-городньої бригади, що на станції Сенча. За будь-якої погоди збирала урожаї овочів і фруктів, обрізала дерева, пересаджувала їх і тут уперше зацікавилася науковими підходами в садівництві. Так у неї сформувалося бажання стати вчителем біології.

Коли Марія нарешті стала студенткою, самого навчання для неї виявилось замало. Енергійну, непосидючу, життєрадісну, загартовану працею і швидким ритмом сільського життя, її помітив тренер і запросив до волейбольної команди інституту. Професійні передачі та влучні сміливі кидки м'яча зробили її улюбленим гравцем глядачів. Команда здобула чимало перемог і в рейтингу вищих навчальних закладів була однією з перших!

Тоді ж чорнобрива струнка красуня зустріла свою долю – кучерявого виваженого студента Івана з Решетилівщини, що прийшов у їхню групу після армії. Позналилися, подружилися, покохалися й одружилися... І разом поїхали молоді сім'єю до села Подолу Великобагачанського району працювати.

Уже давно перебуваючи на пенсії, часом наша мама відкриває свою трудову книжку,

а в ній один-єдиний запис! Понад 30 років пропрацювала вона в Подільській школі вчителем біології. Щоправда, розпочинала свою трудову діяльність учителем початкових класів. Веселий тоді був у неї перший у її житті клас – 10 хлопчиків і одна дівчинка Тур Марійка. Жартوما називала вона своїх підопічних «футбольною командою». У цьому ж класі була вона класним керівником і надалі, коли вже працювала вчителем біології та хімії.

Учні запам'ятали її суворою і вимогливою, проте доброю. Завжди приносила на уроки рослини, квіти, багато цікавої допоміжної літератури. Кожне заняття в своєму з любов'ю обладнаному кабінеті біології починала по-різному, щоразу нешаблонно.

Скільки їх: старанних і не дуже, уважних і невпевнених, слухняних і задержуватих перейшло за довгі роки роботи через руки й серце справжньої вчительки Марії Федорівни! Любили її учні за бадьорий дух, справедливість, тепле материнське ставлення, неабияку повагу до кожної особистості та вміння зацікавити навчальним матеріалом.

Закохана у свій рідний край, його природу, вона ніколи не переставала повторювати своїм вихованцям, що тільки тоді по-справжньому проживеш, коли посадиш хоч одне деревце на землі й залишиш по собі добрий слід. Тому вона разом із учнями на уроках трудового навчання вирощувала на шкільних ділянках саджанці, вишукувала та розмножувала лікарські рослини, зокрема ромашку, алтею, нагідки, ехінацею. Ділилася досвідом із багатьма дописувачами з України, вислала безкоштовно насіння для дітей Чорнобильської зони та всіх бажуючих. Скільки тих подяк від незнайомих людей надходило в листах! Вирощені її руками та руками її вихованців горіхи, калина, берізки, ялини, яблуні шумлять садами не лише на подвір'ї школи та в селі Подолі, а й далеко за межами району. А яку розкішну розсаду виростили вони для односельців, які багатокілограмові голови капуста родили на дослідних ділянках школи! В ті часи не можна було рости лінивим. Навчаючись у школі, діти встигали утримувати підсобне шкільне господарство: тримали кролів і навіть гусей, поросятко! Як керівник екологічного гуртка вона разом із дітьми практично виконувала програму «Вода»: учні вели облік усіх сільських колодязів, свердловин, вишукували і підтримували в належному стані джерела в селі, тримали під охороною гнізда лелек. На початку 80-х років минулого століття на заклик МОН України та правління місцевого господарства юні натуралісти Подільської школи вирощували коконні туювих шовкопрядів і досягли високих результатів. За успіхи й здобутки учнів на чолі з Марією Федорівною Сторіжко запросили до павільйону «Юний натураліст» на ВДНГ у столиці СРСР Москві. Там вони поділилися своїм досвідом зі школярами всієї країни, отримали грамоту.

Є люди, які своє життєве поле, не дивлячись на різні перепони, роблять квітучим, сонячним і багатим. Саме так склалася доля у нашій мамі.

– Мої учні – це моя гордість! – говорить вона. – Всі вони прості сільські діти: щирі, роботячі, співчутливі до чужої біди, люблять свою школу, село! З ними мені легко працювалося й легко було передавати свої знання.

Мама й зараз, через багато років після виходу на пенсію, згадує своїх колишніх вихованців, часто розповідає про них дотепні історії. Головне не те, що кожен із них отримав досвід догляду за рослинами чи деревце на посадку, найбільше багатство, яке вона їм подарувала – це любов до рідного краю, своєї землі, її щедрих працюючих людей, та велика віра в свої сили.

Завжди добрим словом згадує мама й усіх директорів школи, з якими доводилося працювати, які її завжди підтримували: Тихоненка М. Л., Шуліку А. І., Рожко Л. О., Пилипенко Л. В., а також усіх своїх колег-педагогів, ті приємні миті спілкування, коли працювала й очолювала профспілкову організацію школи.

– Марія Федорівна завжди відстоювала свою думку, підбадьорювала всіх нас, а ще організовувала для колективу веселі від-



М. Ф. Сторіжко.

починок, – так відгукуються про неї вчителі.

За свою натхненну працю Марія Федорівна має чимало нагород районного, обласного значення. Її учні неодноразово були призерами обласних конкурсів знавців біології. Серед нагород М. Ф. Сторіжко – звання «Старший учитель», «Відмінник народної освіти», грамоти Міністерства освіти України, а 1992 року Указом Президента України їй присвоєно звання «Заслужений учитель України». Її ім'я занесено до Почесної книги видатних людей Великобагачанщини та Полтавщини.

Марія Федорівна встигала не лише бути успішною на роботі, вдома й у дворі теж усе було, як і належить: люблячий чоловік Сторіжко Іван Петрович, коханий і вірний друг, у якому мала надійне сильне плече; нас троє дітей: дочки Надія, Наталія і син Сергій. У хаті у нас завжди було затишно, по-домашньому тепло й весело: то кипіла дружна робота, де ми, діти, не відставали від старших, то звучали пісні, то йшла підготовка до виступів, то обговорювалися якісь проблеми села, то планувалися спільні справи або сімейні виїзди на відпочинок. Із вдячністю зараз згадуємо ми роки дитинства і зростання, бо мама з татом вкладали в нас найкраще, що мали: свої знання, свій хист, вчили не цуратися будь-якої роботи, жити по-совісті, бути корисними людям. Усім дали освіту, благословили в життя, завжди підтримували й вірили в кожного з нас.

На життєвій стежині М. Ф. Сторіжко траплялися проблеми, негаразди, й здоров'я підводило не одного разу. Та завдяки любові до життя, до людей гарне й цінне перемало.

Зараз мама опікується своїми друзями й колегами, допомагає порадами, підтримує. Теплим слівцем щодень перекинеється зі своєю старшою сестрою Галиною, яка проживає разом із нею, зателефонує, куди треба, щоб полагодили телефон у сусідів або пенсіонери вчасно отримали медичну чи соціальну допомогу. Не забуває вітати з днем народження своїх колишніх однокласників, знайомих, навіть нагадує іншим, щоб ні про кого не забули. І завжди щодня розпитує, як справи в Подільській школі, бо для неї вона до цього часу рідна й дорога. Щиро радіє, коли обізнється до неї по телефону чи заїде в гості хтось із учнів. А таке буває часто...

Втіха для мами – багаті спогади про роботу, а ще спілкування зі своїми чотирма внуками та трьома правнуками: Кірюю, Лізою й Артемком. І, маючи неабиякий життєвий запал, намагається привчити й своїх маленьких нащадків до праці: разом із ними висаджує розсаду, підмітає доріжки в дворі, при тому жартуючи й щасливо посміхаючись. Шкодує тільки, що не дожив до цього часу чоловік Іван Петрович.

17 лютого у нашої мами Марії Федорівни Сторіжко день народження. У нашій родині це подвійне свято, бо саме в цей день чотири роки тому внучка Катя зробила для бабуні безцінний подарунок: народила правнучку Лізу – таку ж завзяту і непосидючу.

Дорога наша мамо! Щиро всією родиною вітаємо тебе з 75-річним ювілеєм! Бажаємо, щоб Господь дарував тобі тільки прекрасні миті. Міцного здоров'я тобі, мамочко, успіхів у всіх починаннях. Нехай зозуля накує тобі багато-багато років життя. Нехай твої мрії неодмінно збуваються й квітнуть, як розкішні сади, вирощені з твоїх маленьких саджанців. Нехай у твоєму житті не буде печалі, нехай тебе всюди зустрічає тільки щастя. Хай надія, віра і любов будуть твоїми надійними супутниками в житті. Всіх благ тобі, рідна!

**Наталія ШОСТАК,
донька ювілярки.**